

Sygn. akt III CSK 395/06

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Zbigniew Strus

w sprawie z wniosku A. S.

przy uczestnictwie W. T. oraz Prokuratora Apelacyjnego

o uchylenie ubezwłasnowolnienia,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym

w dniu 22 marca 2007 r.,

skargi kasacyjnej uczestnika Prokuratora Apelacyjnego w [...]

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 marca 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie oraz postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 3 października 2005 r., sygn. akt I Ns .../05 i przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 3 października 2005 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił wniosek A. S. o uchylenie ubezwłasnowolnienia, albowiem uznał, że wnioskodawczyni, która jest ubezwłasnowolniona częściowo, nie posiada legitymacji do złożenia wniosku o uchylenie ubezwłasnowolnienia.

Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczyni od wymienionego postanowienia Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 21 marca 2006 r. uchylił zaskarżone postanowienie i wniosek odrzucił. Według Sądu Apelacyjnego wnioskodawczyni nie ma zdolności procesowej i nie działa za nią przedstawiciel ustawowy, a zatem w sprawie zachodzi przewidziana w art. 199 § 1 pkt 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. podstawa odrzucenia wniosku.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną Prokurator Apelacyjny. Podstawę skargi stanowi naruszenie przepisu postępowania art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. przez przyjęcie, że zachodzi podstawa odrzucenia wniosku ze względu na brak zdolności procesowej wnioskodawczyni, podczas gdy z art. 65 § 2 k.p.c. nie wynika pozbawienie osoby ubezwłasnowolnionej częściowo prawa złożenia wniosku o uchylenie ubezwłasnowolnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1969 r., III CZP 56/69, której nadana została moc zasady prawnej, ubezwłasnowolnionemu nie przysługuje uprawnienie do zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia (OSNCP 1970, nr 7-8, poz. 118). Uchwałą Pełnego Składu Izby Cywilnej z dnia 14 października 2004 r., III CZP 37/04, Sąd Najwyższy postanowił nie odstępować od tej zasady (OSNC 2005, nr 3, poz. 42.). Z dniem 16 marca 2007 r., tj. z dniem wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2007 r., K 28/05, stwierdzającego, że art. 559 w zw. z art. 545 § 1 i 2 k.p.c. w zakresie, w jakim nie przyznaje osobie ubezwłasnowolnionej uprawnienia do zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, jest niezgodny z art. 30 i 31 Konstytucji (Dz. U. Nr 47, poz. 319) wymieniona

zasada straciła jednakże aktualność. Stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją przepisów kodeksu postępowania cywilnego nieprzyznających osobie ubezwłasnowolnionej uprawnienia do zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, spowodowało – od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału – utratę mocy obowiązującej tych przepisów (art. 190 ust. 3 Konstytucji). Według stanu prawnego obowiązującego od dnia 16 marca 2007 r. osoba ubezwłasnowolniona jest zatem uprawniona do zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia. Uprawnienie takie posiada więc ubezwłasnowolniona częściowo wnioskodawczyni. Nie ma zatem przeszkód do rozpoznania złożonego przez nią wniosku o uchylenie ubezwłasnowolnienia.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zd. drugie w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.